

Vergaderjaar 2018–2019

35 000 VII

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (VII) voor het jaar 2019

Nr. 79

Ter griffie van de Tweede Kamer der Staten-Generaal ontvangen op 14 december 2018.

De wens om over de voorgenomen voordracht voor de vast te stellen ministeriële regeling nadere inlichtingen te ontvangen kan door of namens de Kamer of door ten minste dertig leden van de Kamer te kennen worden gegeven uiterlijk op 7 februari 2019.

De voordracht voor de vast te stellen ministeriële regeling kan niet eerder worden gedaan dan op 8 februari 2019 dan wel binnen veertien dagen na het verstrekken van de in de vorige volzin bedoelde inlichtingen.

Bij de termijnen is rekening gehouden met de recesperiode van de Tweede Kamer.

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 14 december 2018

Gelet op artikel 4.10, zevende lid, van de Comptabiliteitswet 2016 leg ik hierbij het ontwerp van een wijziging van de subsidieregeling Stichting Prof. mr. J.R. Thorbeckeleerstoel aan uw Kamer voor. De huidige subsidieregeling is in werking getreden op 1 oktober 2014 en vervalt per 1 januari 2019. Voorgesteld wordt de regeling te verlengen en op enkele onderdelen te wijzigen. Hieronder wordt dat gemotiveerd.

In 1987 werd de Stichting Prof. Mr. J.R. Thorbecke Leerstoel opgericht. De stichting vestigde de Thorbeckeleerstoel, met als leeropdracht het onderzoeken van de ontwikkeling van de gemeente als bestuurlijk, politiek en juridisch systeem. De statuten van deze stichting vermelden de redenen die toen daarvoor aanleiding gaven als volgt:

«Door de Nederlandse universiteiten wordt geen structurele aandacht geschonken aan de gemeente als bestuurlijk, politiek en juridisch systeem. De noodzakelijke bestuurlijke decentralisatie heeft tot gevolg dat bedrijfsleven, werknemersorganisaties en anderen zich meer dan in het verleden zullen moeten richten op gemeenten, waardoor de behoefte aan inzicht in het functioneren zal groeien. Een bijzondere leerstoel aan de Rijksuniversiteit van Leiden zal in deze behoefte kunnen voorzien. De naam van de leerstoel betuigt eer aan een der grootste hervormers van het Nederlandse staatsbestel, Professor Mr. J.R. Thorbecke. Het is wenselijk deze leerstoel onder te brengen in een instituut dat behalve als wetenschappelijk onderzoekscentrum kan functioneren ten behoeve van een dialoog tussen beoefenaars der wetenschap en vertegenwoordigers van gemeenten en maatschappelijke groeperingen.»

In opdracht van mijn ministerie is mede vanwege de wettelijke verplichting daartoe in 2018 deze subsidieregeling geëvalueerd door het onderzoeksbureau Lysias. Onderzocht is wat de doeltreffendheid is van de

regeling en wat de effecten zijn. Het evaluatierapport is bijgevoegd bij deze brief¹. Uit het onderzoek blijkt dat de werkzaamheden van de Thorbeckeleerstoel worden gewaardeerd en hebben geleid tot positieve effecten.

Verder zijn de hierboven beschreven bestaansredenen voor een Thorbeckeleerstoel onverminderd groot. De afgelopen jaren heeft een verbreding van de leeropdracht plaatsgevonden, waarbij de leerstoel heeft ingespeeld op grote maatschappelijke en bestuurlijke ontwikkelingen. Die brede blik valt toe te juichen omdat sinds de decentralisaties in het sociale domein de taken en daarbij horende middelen van de gemeenten sterk zijn toegenomen. Ook worden taken regionaal en in samenwerking met andere overheden en organisaties uitgevoerd. Decentrale overheden experimenteren met nieuwe vormen van democratie en burgerbetrokkenheid. De roep klinkt om meer ruimte te krijgen voor lokaal maatwerk en experimenteermogelijkheden. De Thorbeckeleerstoel is bij uitstek de plek waar deze ontwikkelingen in wetenschappelijke zin geduid kunnen worden.

De belangrijkste aanbevelingen uit de evaluatie zijn om:

- De mogelijkheid te onderzoeken om de subsidie uit te breiden zodat er ook (meer) onderwijs gegeven kan worden.
- De leeropdracht te verbreden naar alle decentrale overheden, nu dit in de praktijk al gebeurt.
- Bij de start van de nieuwe leerstoelhouder duidelijke afspraken te maken over wensen en verwachtingen.
- De statutaire bepalingen over het stichtingsbestuur aan passen aan de gegroeide praktijk.
- Meer te focussen op wetenschappelijke verdieping.

Deze aanbevelingen worden door alle betrokkenen herkend en zijn gezamenlijk opgepakt. De leeropdracht is in de gewijzigde regeling verbreed van gemeenten naar decentrale overheden. De stichting past haar statuten aan.

Op 30 november jl. heeft prof. mr. M.J. Cohen zijn afscheidsrede gehouden als leerstoelhouder van de Thorbeckeleerstoel. Graag wil ik mijn grote dank en waardering uitspreken voor de wijze waarop hij de leerstoel gedurende de afgelopen vier jaren invulling heeft gegeven. Met bijgaande gewijzigde subsidieregeling² voor de stichting prof. mr. J.R. Thorbeckeleerstoel beoog ik de Thorbeckeleerstoel optimaal toe rusten om op de positieve ontwikkelingen die de afgelopen periode zijn ingezet voort te bouwen.

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
K.H. Ollongren

¹ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl.

² Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl.